

ผลสำเร็จจากการนำแนวทางปฏิบัติที่ดีไปใช้ในการปฏิบัติจริง

1. สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีแนวปฏิบัติที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้มาตรฐานการสอนของสำนักวิชาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
2. องค์ความรู้ของในตัวบุคคลได้ถูกถ่ายทอดและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณาจารย์ในสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. นักศึกษาเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนได้ดีขึ้น

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
เลขที่ 80 หมู่ที่ 9 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย 57100
โทร 0 5377 6526, แฟกซ์ 0 5377 6527

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

แนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการความรู้

ประเด็นการจัดการความรู้

เรื่อง เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการความรู้เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีเรื่องการบริหารงานด้านการเรียนการสอน

หลักการและเหตุผล

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ "การจัดการความรู้" ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้เป็นองค์กรเรียนรู้อย่างแท้จริงนั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรจัดกิจกรรม การจัดการองค์ความรู้ โดยการจัดการความรู้ครั้งนี้ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้เลือกประเด็น เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเหตุผลที่เลือกคือ

1. เนื่องจากอาจารย์ที่สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนจบทางด้านการสอน เทคนิคการสอนของแต่ละคนจึงแตกต่างกัน เพื่อให้ทิศทางการสอนของสำนักวิชาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. เนื่องจากสำนักวิชาจะมีอาจารย์เกษียณอายุราชการ จึงอยากให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดีให้คงไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในวิธีการจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ ของอาจารย์และบุคลากร สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
2. เพื่อจัดทำแผนการจัดการความรู้สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. เพื่อระดมความคิดเห็นของบุคลากรสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพในการวิเคราะห์การจัดการองค์ความรู้
4. รวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาจัดทำเป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนางานการจัดการความรู้ของสำนักวิชา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดการความรู้

องค์ความรู้ที่ได้รับจากประสบการณ์การสอนหรือเทคนิคการสอนของผู้สอนโดยตรง สามารถสรุปรวบรวมเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ผู้สอนควรชี้แจงและทำข้อตกลงกับนักศึกษา เรื่องการเรียน เพื่อเป็นกระตุ้น ย้ำเตือนไม่ให้ขาดเรียนหรือเป็นการเตือนให้นักศึกษาเกิดสำนึกในคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานของหลักสูตรกำหนด แต่ละรายวิชา
2. มีการทดสอบก่อนและหลังการเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษา กระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน
3. การหยิบยก สถานการณ์ปัจจุบัน เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้นักศึกษาสนใจและมีส่วนร่วมในการซักถามหรืออภิปรายมากขึ้น
4. ควรใช้กิจกรรมกระตุ้น สร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับจรรยาบรรณในศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนเรียนอยู่ควรมีการแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นระยะว่า นักศึกษามีคะแนนเก็บเท่าไร เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการประเมินคะแนนผลการเรียนของตนเองได้ล่วงหน้า
5. ในขณะที่การสอน หมั่นสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา หากนักศึกษาหลับหรือไม่สนใจการเรียน อาจใช้ต้องการพักระหว่างการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้ออกไปผ่อนคลาย อิริยาบท ทำให้การเรียนการสอนไม่ตึงเครียดจนเกินไป
6. อาจจะมีกิจกรรมเสริมระหว่างเรียน เช่นการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การฝึกนำเสนอ เพื่อให้นักศึกษาเกิดทักษะในหลายๆด้าน ทั้งความคิด การกล้าแสดงออก การมีเหตุและผล เป็นต้น

กระบวนการดำเนินงาน/วิธีการดำเนินงาน

1. ทีมงาน KM ของสำนักวิชา ประชุมเพื่อเลือกประเด็นในการทำการจัดการความรู้ โดยได้เลือกประเด็นเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้าง แผนการจัดการองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดี
3. ดำเนินกิจกรรมตามแผนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีเรื่อง เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ถ่ายทอดองค์ความรู้

แนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการเรียนรู้

แนวปฏิบัติ เรื่อง เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ที่มา : การจัดการเรียนความรู้ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

เนื่องด้วยสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายได้จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเทคนิคการสอน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการความรู้ (KM) ในประเด็นการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ประสบการณ์ตรงและทักษะ ตลอดจนเพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดี ที่สามารถนำมาใช้ใน การปฏิบัติงานจริงซึ่งมี คณาจารย์ของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ 20 คน โดยได้ร่วมให้ความรู้ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหาโดยมีประเด็นร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งสามารถสรุปเป็นความรู้ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนรู้ (โดยการชี้แจง มีข้อตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอน รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่ชั่วโมงแรกของการเรียนการสอน)	5. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพจริงและได้รับประสบการณ์ตรง
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง	6. ผู้เรียนได้ใช้สื่อต่าง ๆ ที่หลากหลายในการเรียนรู้
3. ผู้เรียนมีโอกาสดแสดงความรู้ ความคิด หรือแสดงออกได้อย่างอิสระ	7. ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นหรือได้ทำงานเป็นกลุ่ม
4. ผู้เรียนได้ใช้ความคิด และเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง	8. ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข
	การสอนและการทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2. การเตรียมการสอน

1. อาจารย์ผู้สอน ต้องศึกษา Curriculum Mapping และ คำอธิบายรายวิชา รวมทั้งจัดทำ มคอ. 3
2. อาจารย์ผู้สอน ควรเตรียม เอกสารประกอบการสอน สื่อการสอน
3. อาจารย์ผู้สอน ควรค้นคว้าศึกษาเทคนิคการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน

3. การจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้

1. การสอนในวิชาบรรยาย อาจารย์ผู้สอนควรสร้างแรงจูงใจ หรือกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจประเด็นเนื้อหาสาระในระหว่างเรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ทั้งการบรรยายโดยอาจารย์ผู้สอนเอง การใช้สื่อวีดิทัศน์จากเหตุการณ์จริง ประกอบการบรรยาย ทำให้นักศึกษาได้ทำการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจากการชมวีดิทัศน์แล้วร่วมกันวิเคราะห์ความสอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน หรือนำเสนอหน้าห้องเรียน

2. การสอนในวิชาปฏิบัติ อาจารย์จะต้องจัดเตรียมขั้นตอนการดำเนินงานไว้ ให้นักศึกษา สามารถตรวจสอบด้วยตนเองว่าดำเนินงานได้ถึงขั้นตอนใดแล้ว มีขั้นตอนใดที่ตนเองยังทำไม่ได้ ก็ให้นักศึกษาทำความเข้าใจ หรือทบทวนการดำเนินงานขั้นตอนนั้น ๆ ให้เข้าใจ จดจำ แล้วจึงไปฝึกปฏิบัติ ทำกระบวนการเช่นนี้ซ้ำ ๆ จนมั่นใจและปฏิบัติได้จริง

3. ให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดท้ายบทหรือทำการสอบย่อยทุกครั้งก่อนการสอนเพื่อเป็นการทบทวนบทเรียนที่เรียนผ่านมา
4. อาจารย์ผู้สอนควรแทรกความรู้ด้านจริยธรรมวิชาชีพ

4. การวัดผลประเมินผล

1. นำ Curriculum Mapping มาประกอบการพิจารณากำหนดระดับคะแนนในการวัดผล
2. ทำการบันทึกคะแนนกิจกรรมที่นักศึกษาทำอย่างชัดเจน
3. มีการประชุมวิพากษ์ข้อสอบแต่ละรายวิชา
4. ประชุมพิจารณาผลการเรียน เพื่อประเมินภาพรวมผลการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา
5. การส่งผลการเรียนให้กับสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ควรส่งผลการเรียนผ่านระบบ Online เพราะระบบจะช่วยในการคำนวณ และสามารถเก็บข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นหลักฐาน หรือใช้ตรวจสอบความโปร่งใส ซึ่งอาจารย์ผู้สอนสามารถเข้าระบบดูได้เมื่อต้องการตรวจสอบในภายหลัง
6. ควรให้นักศึกษาประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป
7. มีการทวนสอบเพื่อเป็นการตรวจสอบการเรียนการสอนให้เป็นไปตามCurriculum Mapping